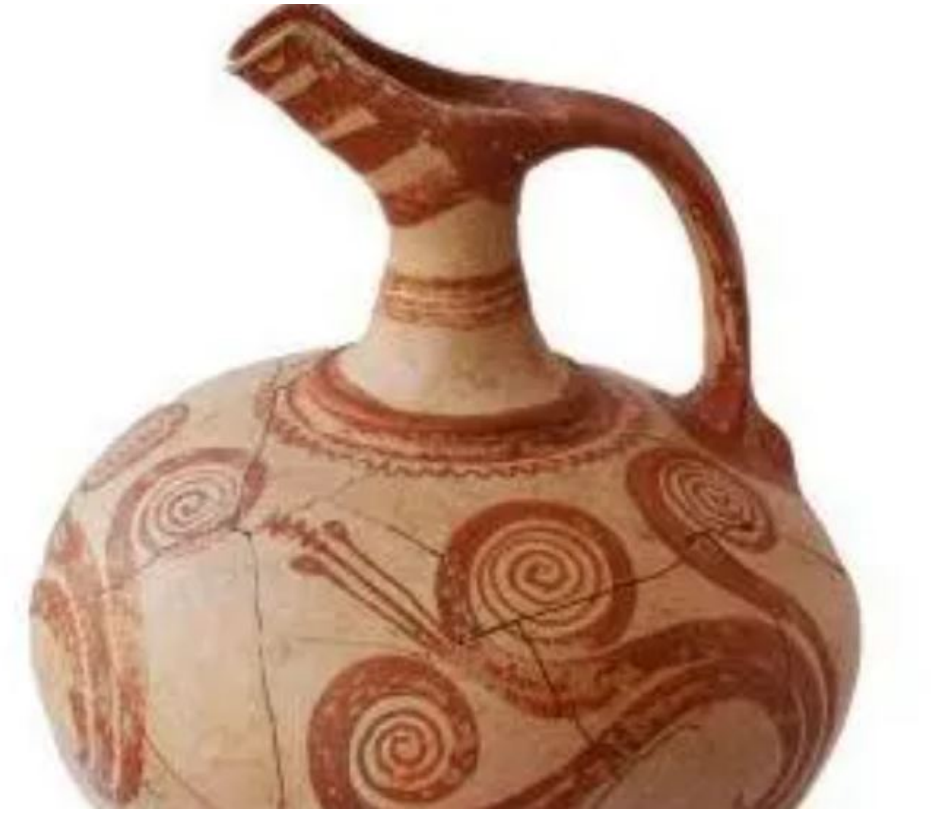
6 Ιουνίου 2025

Ευρήματα στη Δρομολαξιά μαρτυρούν εμπορικές σχέσεις της Ύστερης Εποχής Χαλκού

/ Γενικά Θέματα / Ειδήσεις και Ανακοινώσεις / Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Τις εμπορικές σχέσεις με νησιά του Αιγαίου, την Κρήτη, τη Στερεά Ελλάδα, αλλά και την Αίγυπτο, την Ανατολία, την Εγγύς Ανατολή και πιο απομακρυσμένους πολιτισμούς, μαρτυρούν τα ευρήματα σε τάφους που ανασκάφηκαν στη νεκρόπολη της πόλεως-λιμάνι της Ύστερης Εποχής του Χαλκού στη θέση Δρομολαξιά-Βυζακιά («Χαλά Σουλτάν Τεκκέ»). Επίσης, τα ταφικά ευρήματα παρέχουν πληροφορίες για τα ταφικά έθιμα της περιόδου.

Σύμφωνα με ανακοίνωση του Τμήματος Αρχαιοτήτων, η ανασκαφή αφορά πόλη, η οποία κάλυπτε μια έκταση τουλάχιστον 25 εκταρίων, όπου ο πολιτισμός άνθισε περίπου από το 1630 μέχρι το 1150 π.Χ. Στον χώρο, που βρίσκεται κατά μήκος της όχθης της Αλυκής της Λάρνακας, κοντά στο Τέμενος Χαλά Σουλτάν και στο Διεθνές Αεροδρόμιο Λάρνακας, διεξάγεται μία ακόμα ανασκαφική περίοδος, σύμφωνα με το Τμήμα Αρχαιοτήτων.

Όπως προκύπτει από τα ευρήματα, ο πλούτος της πόλης βασιζόταν στην παραγωγή χαλκού και στο εμπόριο με κοντινούς και μακρινούς πολιτισμούς.

Κρίνοντας από τα πλούσια ταφικά κτερίσματα, οι τάφοι που βρέθηκαν ανήκαν σε οικογένειες της άρχουσας τάξης της πόλης, οι οποίες συμμετείχαν στην εξαγωγή χαλκού και στο διαπολιτισμικό εμπόριο. Επιπλέον, η προτίμηση σε συγκεκριμένα εισηγμένα αντικείμενα σε ορισμένες οικογενειακές ταφές είναι πιθανό να υποδεικνύει την παρουσία εξειδικευμένων εμπόρων ή/και μεταναστών.

Συγκεκριμένα, η ανασκαφική εργασία που έχει ήδη γίνει στο πεδίο, αποκάλυψε τρεις θαλαμοειδείς τάφους – τους Τάφους ΖΖ, ΑΒΕ και ΑΒW – οι οποίοι χρονολογούνται προκαταρκτικά στον 14ο αιώνα π.Χ. Οι οροφές των τάφων κατέρρευσαν στην αρχαιότητα, σπάζοντας ορισμένα αντικείμενα αλλά επίσης σφραγίζοντας τις ταφές και τα κτερίσματα σε ένα κλειστό περιβάλλον.

Όπως επισημαίνει το Τμήμα Αρχαιοτήτων, αυτοί οι τάφοι παρέχουν πολύτιμες ματιές στα ταφικά έθιμα που λάμβαναν χώρα στη θέση, καθώς και στις διεθνείς, μεγάλων αποστάσεων επαφές που είχαν οι κάτοικοι του οικισμού, όπως διαφαίνεται και από την προέλευση των αντικειμένων στους τάφους.

Μαζί με κεραμική, εργαλεία και κοσμήματα τοπικής παραγωγής, οι τάφοι περιείχαν πολλά εισηγμένα αντικείμενα. Αυτά προέρχονται κυρίως από το Αιγαίο, συμπεριλαμβανομένης της Κρήτης, της Στερεάς Ελλάδας και των νησιών του Αιγαίου, αλλά επίσης από την Αίγυπτο, την Ανατολία, την Εγγύς Ανατολή και πιο απομακρυσμένους πολιτισμούς.

Εισηγμένα αντικείμενα από το Αιγαίο περιλαμβάνουν υψηλής ποιότητας κεραμική, όπως οι λεγόμενοι «Κρατήρες με άρματα», με γραπτή διακόσμηση που παριστάνει πολεμιστές που κρατούν όπλα, να στέκονται σε άρματα στα οποία είναι δεμένα δυο άλογα.

Αναλύσεις Ενεργοποίησης Νετρονίων (Neutron Activation Analyses) που έγιναν σε μικροσκοπικά δείγματα από όστρακα κεραμικής, τα οποία συνελέγησαν τα περασμένα χρόνια, αποκάλυψαν ότι πολλά από τα Μυκηναϊκά αγγεία εισήχθησαν κυρίως από δύο θέσεις στην Πελοπόννησο, το Μπερμπάτι (πρωτίστως) και την Τίρυνθα. Άλλα αγγεία προήλθαν από διάφορα κέντρα στην Κρήτη και τα νησιά του Αιγαίου.

Αντικείμενα από ελεφαντόδοντο και οστά ιπποποτάμων εισήχθησαν από την Αίγυπτο, μαζί με εξαιρετικής ποιότητας αλαβάστρινα αγγεία, πολύτιμα μέταλλα και σκαραβαίους. Ανάμεσα στα πιο σημαντικά ευρήματα της φετινής ανασκαφής είναι ένα ιδιαίτερα σπάνιο, τοπικής παραγωγής, πήλινο πτηνόμορφο ειδώλιο καθισμένης γυναικείας μορφής.

Σημαντικά ευρήματα αποτελούν δύο σφραγιδοκύλινδροι: ο ένας από αιματίτη και ο

άλλος από χαλκό, ένα υλικό που δεν συνηθίζεται να χρησιμοποιείται στην παραγωγή σφραγίδων. Και οι δύο απεικονίζουν ανάγλυφες μορφές θεών, ανθρώπων και ζώων και άλλα σύμβολα.

Σε σχέση με τα ταφικά έθιμα, σε ορισμένες περιπτώσεις διαφαίνεται η από πρόθεση οργάνωση των οστών που ανήκουν σε γενιές που τάφηκαν προηγουμένως. Έτσι, η στρωματογραφία των τάφων, οι οποίοι χρησιμοποιήθηκαν για πολλές γενιές, συμπληρώνει την στρωματογραφία της πόλης και συμβάλλει στην εδραίωση μιας αξιόπιστης χρονολόγησης.

Η λεπτομερής και προσεκτική ανασκαφή του μεγάλου αριθμού ενταφιασμένων ατόμων είναι μια εξαιρετικά χρονοβόρα διαδικασία. Επομένως, δεδομένου του περιορισμένου χρόνου, δεν ήταν δυνατή η ολοκλήρωση της ανασκαφής των τάφων. Στο τέλος της ανασκαφικής περιόδου, λήφθηκαν μέτρα για την προστασία των τάφων, για να συνεχιστεί η ανασκαφή τους σε μια επόμενη ανασκαφική περίοδο.

Επομένως, η μελέτη των σκελετικών καταλοίπων είναι σε εξέλιξη και για τον τελικό υπολογισμό του αριθμού των ατόμων, του φύλου, της ηλικίας, της παθολογίας και των πιθανών τραυμάτων, αναμένουμε την ολοκλήρωση της μελέτης. Αυτό που είναι ήδη αντιληπτό, είναι ότι οι τάφοι περιέχουν τα κατάλοιπα νεογνών, παιδιών, νέων και γηραιότερων ενηλίκων (πέραν των 40 ετών). Φαίνεται λοιπόν ότι ο μέσος όρος ζωής ήταν αρκετά χαμηλός αυτή την περίοδο.

Όπως σημειώνει το Τμήμα Αρχαιοτήτων, η ανασκαφή πραγματοποιήθηκε από μια διεθνή ομάδα υπό την διεύθυνση του καθηγητή Peter Fischer, του Πανεπιστημίου του Gothenburg. Παράλληλα με τις ανασκαφές, στις οποίες συμμετείχε ο Dr Rainer Feldbacher, άλλα μέλη της σουηδικής αποστολής, υπό την καθοδήγηση της καθηγήτριας Teresa Bürge, επεξεργάστηκαν τα ευρήματα από τις προηγούμενες και την φετινή ανασκαφική περίοδο, τα οποία βρίσκονται στις αποθήκες του Αρχαιολογικού Μουσείου Επαρχίας Λάρνακας.

Οι βιοαρχαιολόγοι Καθηγήτρια Kirsi Lorentz και διδακτορική φοιτήτρια Yuko Miyauchi και ο Καθηγητής Sorin Hermon με την ομάδα του από το Ινστιτούτο Κύπρου βοήθησαν την αποστολή. Οι ερευνητικές ομάδες του Ινστιτούτου Κύπρου προσέφεραν εμπειρογνωμοσύνη στην αποκάλυψη και καταγραφή των ανθρώπινων καταλοίπων, καθώς και δισδιάστατες και τρισδιάστατες αναπαραστάσεις αντικειμένων και αναλύσεις στο υλικό.